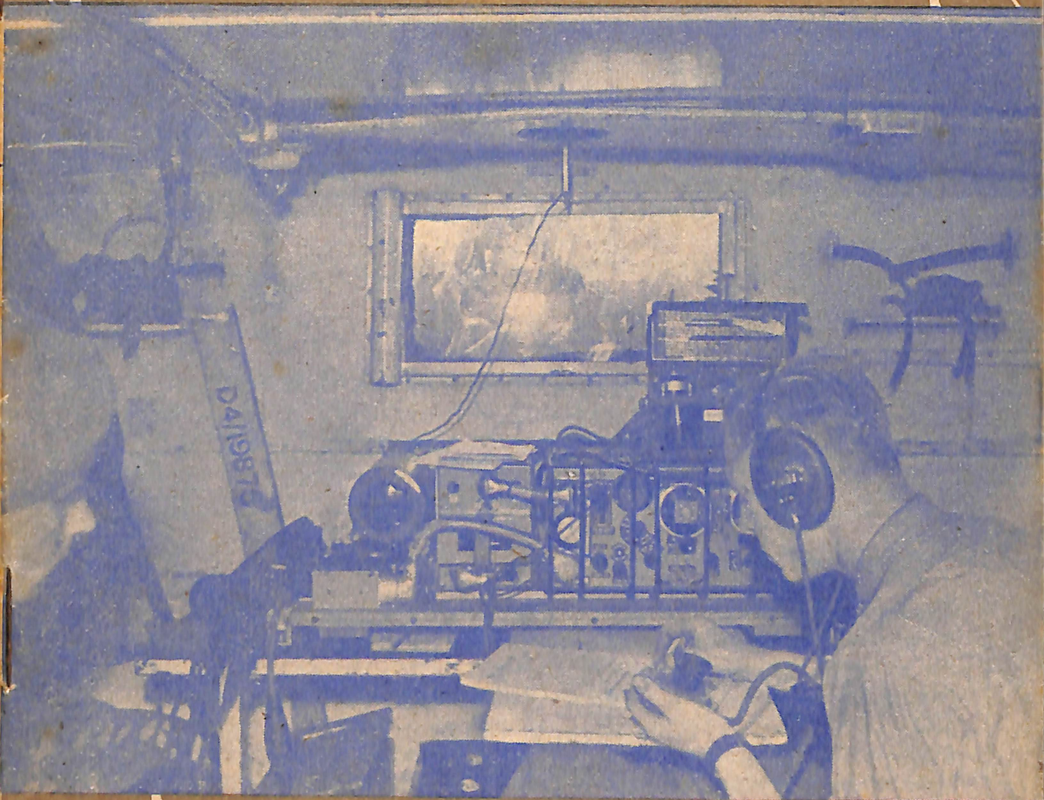

de SPIN

2e JAARGANG
FEBRUARI 1948
No. 2

Maandblad voor de verbindingdienst
van de Koninklijke Landmacht

de SPIN

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
NIEUWE ALEXANDERKAZERNE
VAN ALKEMADELAAN DEN HAAG
TELEFOON 774455-GIRO 411404

BESCHERMHEER: KOL. J. J. MARLET, DIR. VERBINDINGSDIENST K. L.

Prijs per Nummer; f 0.25

Prijs Jaarabonnement Nederland en Indië, franco per post: f 3.-

- Contactblad,
- Ontspanning,
- Vakblad,

Door en voor militairen van de Verbindingsdienst, hun familie-leden en belangstellenden in Holland, Oost- en West-Indië

Inhoud van dit nummer

Tweemaal afscheid	1	Lach en Traan	8
Vaart wel en tot ziens	2	De Verb. troepen op rondreis	9
Een oefening nachtmerrie	3	Jazz	12
Feestavond op 30 Januari	4	Radio Rismi Indonesia	13
CQ	4	Astrologie	14
Ergens op de Rode zee	5	Schaakrubriek	18
Denk er eens over na Vriend	6	Puzzle-Rubriek	20

Copyright: Hoofredactie „DE SPIN”

Overname met Bronvermelding slechts toegestaan
na schriftelijke goedkeuring

Twee Afscheid en ... een ontmoeting

Enkele dagen na het verschijnen van dit nummer zullen we alweer afscheid moeten nemen van velen onzer kameraden. Zij zullen dan vertrekken naar Indonesië om aldaar hun moeilijke taak te gaan verrichten. Bovendien zal een deel van de achterblijvenden afscheid moeten nemen van een hun zo vertrouwde omgeving, n.l. van de Nieuwe Alexanderkazerne, waar DE SPIN geboren en getogen is. . . .

Tóch heeft dit afscheid iets verheugends in zich; het betekent namelijk:
EEN VERENIGING MET ONZE WAPENBROEDERS IN UTRECHT!

Dat dit, óók voor onze SPIN verstrekkende gevolgen zal kunnen hebben, behoeft nauwelijks betoog. Gezamenlijk, dus met vereende krachten, zullen we trachten de mannen van ons wapen, die zich ver van huis bevinden aan ons en aan elkander te binden! Ondanks de grote afstand móet en zál er een Korpsgeest groeien, waardoor we ons één zullen kunnen voelen. Elders in dit nummer zult U kunnen lezen, hoe we de band, die ons bindt, zullen aanhalen. Dat dit slechts mogelijk is met medewerking van allen, behoeft wel niet te worden gezegd. Een maand geleden heeft de SPIN er enige extra draden bijgesponnen, n.l. naar onze wapenbroeders in Suriname en Curaçao en. . . . in België. Als U leest over zoveel activiteit van onze medewerkers, kunt U dan nog langer met de handen in de schoot blijven zitten? Neen, nietwaar?

Laat ons gezamenlijk werken, ja strijden voor een goede Korpsgeest, dus voor het besef, dat we allen, als mannen van de Verbindingsdienst, bij elkander behoren!

DE REDACTIE.

Vaart wel en tot ziens

Dit wordt dan de derde maal, dat ik afscheid ga nemen van vertrekkende militairen van de School Verbindingstroepen naar Indië.

Maar ditmaal is 't wel 'n heel bijzonder afscheid omdat ook de School Verbindingstroepen in zijn geheel overgeplaatst wordt naar Utrecht; en dat is iets, dat mij wél zéér ter harte gaat.

Zeker, als garnizoens-aalmoezener had ik ook de geestelijke verzorging van andere onderdelen, maar omdat ik anderhalf jaar in de Nieuwe Alexanderkazerne woonde — velen zullen zich nog wel kunnen herinneren, 't kleine primitieve kapelletje — zal niemand mij kwalijk nemen, dat mijn heel bijzondere sympathie vooral is uitgegaan naar de School Verbindingstroepen.

De vriendschap is nog meer uitgegroeid door 't Militair Tehuis in de van Akenstraat en nog dikwijls krijg ik brieven van jongens uit Indië, die daarin hun erkentelijkheid en dankbaarheid uitdrukken en ik mag wel zeggen, dat ook nu nog die belangstelling niet vermindert, maar eerder vermeerderd. Vooral de Kadernschool heeft blijk gegeven van de noodzaak en het nut van zulke Militaire Tehuizen.

En zo staan we dan bij het afscheid: We zeggen zo dikwijls tot elkander „Tot ziens” maar zal 't er van komen?

Wij moeten heel vaak afscheid nemen. Wie waarborgt het wederzien?

Afscheid nemen behoort tot de offers, die het leven van iedereen dikwijls vraagt: en van de besten dikwijls het zwaarst. Toch kan er in elk afscheid, ook in het pijnlijkste, een sterke ondergrond van blijheid zijn. Sterke blijheid,

uit een levendig gevoel van dankbaarheid, om het lang genoten goed van het vredig samenzijn. Wat een geluk, wat een weldaad, wat een weelde, dit te hebben mogen genieten.

Wat een blij vertrouwen op God, die dit voor ons uitdacht, voor ons regelde, voor ons klaar hield. God die nooit armer wordt van 't geven en nooit uitpuut in verrassingen en nooit afneemt in liefde tot ons. God, die in ons hart de vermogens om lief te hebben en om blij te zijn in elkanders bijzijn, niet heeft neergelegd om ons te kwellen, maar om ze ééns, op Zijn wijze, onbegrijpelijk volledig en overvloedig, boordevol te vullen.

Hij, die het eerste geluk van het samenzijn gaf, houdt het tweede gereed misschien en het derde wellicht — maar in elk geval het laatste, het zekere, dat zijn zal: het eeuwige samenzijn, d.i. zonder afscheid.

En wij? Wij wachten nu maar, totdat Hij, die alle toeval regelt, en die, alleen, al de ontmoetenden samenbrengt, onze wegen laat kruisen, waar en wanneer en hoe vaak Hij zelf wil.

Beseffen we dan, welk geluk er ons dus blijft, bij ieder afscheid? Ik kom dus terug bij hem en haar. Ik zal hen weer ontmoeten: ik zal hen wederzien.

Ik zal weer omgaan met allen, wier bijzijn mij zo'n vreugde was, in wier gezelschap ik zo'n blijheid vond.

Met deze gevoelens neem ik dan afscheid van jullie. Geve God jullie kracht om je plichten tegenover 't vaderland daar ginds te vervullen. Vergeet je oud-aalmoezener en ons Militair-Tehuis niet. Laat nog eens iets van je horen. We zijn jullie er dankbaar voor.

Tot ziens! God zij met jullie!

De Legeraalmoezener,
H. DETERMEYER.

ATTENTIE:

Hier volgt een belangrijke mededeling voor hen, die niet in het gelukkig bezit zijn van de complete eerste Jaargang van DE SPIN.

Prijs per los nummer: f 0.20.

Prijs van de eerste jaargang compleet: f 2.00.

Laat U de ontbrekende nummers even weten aan:

Administratie DE SPIN, Nw. Alexanderkazerne, DEN HAAG.

Een oefening nachtmerrie,

die een nachtmerrie werd

„Ha, deze week weer oefening.” Dit is over het algemeen de reactie, die volgt op de eerste blikken op het rooster van de week. Dit betekent dagen en nachten werken en slapen in een gerieflijke tent met een net. Zo werd het althans voorgesteld, doch de ervaring liep niet parallel met deze voorstelling.

De eerste dag viel al zo af omdat vadertje Staat de verbindingsmensen opeiste voor een grootscheepse afzetting van het Binnenhof.

De eerste nacht werd een ware verassing voor de radiopost. Geen tent en na drie uur een kapotte set. Na veel heen en weer gebabbel mochten de telegrafisten in de B.K.-tent overnachten. Set kapot dus slapen. Doch dit liep niet zoals de mensen van de radiopost het gedacht hadden. Om drie uur 's nachts werden „de zenuwen van het leger” hardhandig gewekt en stond er een nieuwe set voor hun neus. Ook dit bleek een zeer optimistische poging van hogerhand om er nog van te maken wat er van te maken viel, daar het met behulp van korporaals en sergeants riet lukte verbinding met de bijposten te krijgen. Tegen acht uur in de morgen gelukte het aan een dood-gewoon soldaat-telegrafist om verbinding te krijgen. Dit was een buitengewone prestatie, daar hij erg hongerig, koud en moe van de afzetting was. Maar het lukte en tot negen uur was de verbinding uitstekend. Nu kwam plotseling de mededeling, dat de set uitgeschakeld moest worden en dat er een nieuwe voor in de plaats kwam. Dit vergde weer een paar uren. Afstemmen, afijn U begrijpt me wel, niet?

Tegen een uur of tien (koffietijd) kwam er opnieuw verbinding en deze bleef er tot een uur of acht 's avonds; helaas verliep de berichtenwisseling niet zo vlot. Het was behoorlijk koud als men stil zat, 's morgens letterlijk de

B.K. tent weer uitgeschopt was en met dikke winterjas en een stevige verkoudheid (opgelopen in een prima tochtende tent), op een nat grâsveldje zat. Vijf uur 's middags kwam er een tent voor de telegrafisten, echter zonder stokken, maar met heel wat kunst en vliegwerk gelukte het toch er een tent van te maken.

Opnieuw deed er zich een moeilijkheid voor; het begon n.l. tegen een uur of zes donker te worden en een behoorlijke lamp was er niet. Gelukkig hadden ze (de telegrafisten natuurlijk) een extra controlelampje mee gekregen. Ze schakelden het op de accu's aan en hadden nu genoeg licht om hun logboek te ontdekken, dat ten allen tijde bijgehouden moet worden.

De tweede nacht bracht vele aangename momenten, die de „zenuwen” bijna zenuwachtig maakten. De verbinding werd tegen acht uur zo slecht, dat een behoorlijk berichten-verkeer onmogelijk werd. De hele nacht werd het een heen en weer gehol van luits, vaandrags en sergeants om toch maar verbinding te krijgen. Dan werd Jantje hoofdpst en Pietje bijpost en dan weer werd Klaasje hoofdpst en Jantje bijpost. De telegrafisten begonnen zo langzamerhand wanhopig te worden; niets te eten of te drinken en geen ogenblikke slapen. De oefening nachtmerrie werd toen pas goed een nachtmerrie. Eindelijk kwam er 's morgens tegen een uur of zeven, na nauwe samenwerking tussen kader en soldaten, verbinding, die tot het einde der oefening bleef bestaan. Het werd een dag van volmaakte radio-telefonie en berichtenwisseling en een overvloed van brood. (Er bleef n.l. een heel brood over, terwijl er 's nachts niets was).

Zo eindigde deze oefening toch nog plezierig en was over het geheel genomen zeer interessant en leerzaam.

ZANDDUIKER.

Feestavond op 30 Januari

Op Vrijdag 30 Januari werd een afscheidsavond georganiseerd door enkele mensen van de 4e en 5e Brigade, ik kan wel zeggen door enkele artisten.

De avond werd gehouden in de feestzaal Amico, waar een uiterst gezellige sfeer was, wat voor een dergelijke avond natuurlijk zeer belangrijk is.

De opening werd gehouden door de Vaandrig Kouwenhoven, die tevens de détachementscommandant, de res. Kapt. Ir. van Kempen, verwelkomde en naar voren bracht, dat deze avond geheel door de jongens zelf was voorbereid.

Het programma, dat feitelijk in een week was opgebouwd, bood genoeg afwisseling, om „elck wat wils" te kunnen heten.

De omstandigheden, waaronder toneel moest worden gespeeld, waren uiterst primitief en toch was er een dermate vaart in het programma, dat we ons zeker niet verveeld hebben.

In het bijzonder vielen wel op de twee gebroeders Kuipers, die enige nummers zang weg gaven. Jammer genoeg overheerste soms de tweede stem. Ook een V.H.K.-collega, die speciaal gekomen was om enige songs te geven, oogste een daverend applaus.

De band, die tijdens de pauzes optrad, was ook al weer een succes, en een ware cvatie werd gebracht aan het kwartet, dat enige Hongaarse melodieën ten gehore bracht.

Tot slot nog een woord van waardering aan het adres van de soldaat (of liever komiek) Weesie, die de verschillende nummers op een vlotte manier aan elkaar wist te lijmen, een karaktertrek van een goede conférencier. Trouwens zijn eigen nummers als clown waren ook niet slecht, alhoewel enkele opmerkingen beter achterwege hadden kunnen blijven. Maar in jeugdige enthousiasme glibbert menigeen wel eens!

Nadat er gesloten was met het zingen van het Wilhelmus gingen we voldaan naar huis. We hopen, dat dergelijke acties daar in Indië voortgang mogen vinden. Het kan de goede geest alleen maar bevorderen.

CO

Het zal de insiders op het gebied van het radio-amateurisme bekend zijn, dat de hierboven gestelde code „oproep aan allen" betekent. In dit geval is het een oproep aan alle militairen, die zich voor het radio-amateurisme interesseren.

Op 9 December 1947 heeft in de Nieuwe Alexanderkazerne te den Haag de oprichting plaats gevonden van de MILRAC, de Militaire Radio Amateur Club.

Deze club stelt zich ten doel:

- alle militairen-radioamateurs te verenigen;
- propaganda te voeren voor het radio-amateurisme;
- lezingen en voordrachten te organiseren op radio-gebied;
- de leden in de gelegenheid te stellen in een hobby-lokaal, toestellen te bouwen;
- een cursus te organiseren ter opleiding voor het amateur-zendexamen;
- het bouwen en werken met een clubzender.

In de oprichtingsvergadering werd besloten, dat als voorwaarde van het lidmaatschap van de Club wordt gesteld het persoonlijk lidmaatschap van de VERON, de Vereniging voor Experimenteel Radio Onderzoek in Nederland. Door deze voorwaarde is het mogelijk geworden dat de Clubleden profiteren van alles wat de VERON aan amateurs biedt, in het bijzonder het maandblad Electron en vele interessante lezingen en vergaderingen.

Er is een voorlopig bestuur gevormd, bestaande uit:

Sgt. de Waal PAoOK S.R.O.V. Voorz.
Sgt. Eykhout PAoPY S.R.O.V. Secr.
Sld. Oostveen, Lid.
Sld. Roseboom, Lid.

Als vertegenwoordiger van de Commandant School Verbindingstroepen treedt op de res. Kpt. Pieterse, PAoGE.

Een ieder, die belang stelt in het radio-amateurisme wordt opgewekt, zich in verbinding te stellen met één van de bestuursleden. De Club heeft het voornemen, U door geregelde publicaties in DE SPIN op de hoogte te houden van haar werkzaamheden.

J. D.

PAoPY.

Ergens op de Rode zee:

aan boord van de „KOTA INTEN“

Terwijl jij misschien met een rode koude neus achter een kachel zit te kleumen, zilvergeefs hopen op warme tenen, zit ik heerlijk lui achterover, op het sloependek, in een luie stoel in het zonnetje bruin te bakken, vlak nadat ik een uitgebreid maal genoten heb met veel biefstuk en kentang goreng.

De plaats, zul je vragen? Wel, ergens op de Rode Zee!

De tocht is tot nu toe erg voorspoedige gelopen en we hebben al aardig wat gezien en meegemaakt, d.w.z. sinds gistermiddag half vier. Voor die tijd hebben we praktisch niets anders gezien dan zee, zee en nog eens zee. Tot aan Gibraltar is die zee tamelijk woelig geweest en het windje dat er waaide zouden jullie, landrotten, minstens een orkaan genoemd hebben, maar wij, doorgewinterde zeerobben, noemen dat een stijf briesje met wat regen.

Het was wel zo, dat je moest oppassen, of je werd van het sloependek afgeblazen. Ook lag het schip niet helemaal vast meer, maar met een beetje fantasie kon je je inbeelden, dat de horizon wat raar deed. Gelukkig heb ik niet veel last van zeeziekte gehad. Alleen één keer, toen ik de eetzaal binnen kwam. De schommeling van het schip en een zware etensgeur plus een lauwe warmte deden mijn maag een wilde krijgsdans uitvoeren en 't leek of mijn hersenen en ingewanden aan het boompje verwisselen waren. Maar na een uurtje op bed liggen, was ik weer zo gezond als een vis.

's Nachts Gibraltar gepasseerd, evenals Malta.

Eindelijk Port Saïd. Schip vermindert zijn snelheid en maakt een grote bocht. Enige wachtende, voor anker liggende schepen. Dan een flauwe lijn aan de horizon, die snel verandert in een silhouet van een stad: Port Saïd. Langzaam werd het duidelijker zichtbaar. De eerste reclame, ver boven alles uitstekend, die ik zag, was er natuurlijk één van Coca Cola.

Midden voor het drukste gedeelte van de stad merde de boot voor meer dan

een uur. Vanwege cholera-epidemieën mocht niemand contact zoeken met de wal. Een zône van een meter binnen de railing was verboden gebied. Handelaars, die ons schip trachtten te bereiken werden, met hulp van de waterpolitie, in snelle motorboten, geweerd. Menige heftige conversatie vond plaats met veel armen en benengezwaai en een man in jurk en jas, werd op een vrij onzachtzinnige, waarschijnlijk Oosterse, wijze opgebracht.

De huizen zijn onwezenlijk, meest bruin-geel. Even onwezenlijke boulevards, omzoomd met dadelpalmen. Het verkeer is helemaal merkwaardig. Muilezels, kleine koetsjes met snelle paardjes, voorzien van een drie-tonige gong. Verder een bonte menigte Europeanen, Arabieren en Egyptenaren. En daartussendoor de meest moderne super-gestroomlijnde Amerikaanse auto's. Grote lichtreclames op de daken. De grootste is van Johnny Walkers Worlds best Whisky, en als nummer drie volgt de K.L.M.!

In het Suez-kanaal zelf, nadat we weer opgestoomd waren, moesten we ook weer een paar uur wachten, omdat er een stelletje schepen van de andere kant afkwam.

Het eerste schip, dat ons passeerde, was een Franse kruiser, met soldaten aan boord, die terug kwamen uit Indo-China. Van beide kanten werd er geschreeuwd en gejuicht.

Het tweede schip bracht ons de verassing van de avond. Het was de Johan de Wit met honderden repatriërenden. Man, ik kan je niet vertellen, wat er toen door ons heen ging. De lucht daverde van het gejuich en lawaai, dat al die Hollanders in het Suez-kanaal maakten. Het was werkelijk een moment om niet te vergeten en iedereen stond op zijn kop van louter enthousiasme.

Toen het schip zich eindelijk weer in beweging zette, zijn we naar bed gegaan, nog vol van die ontmoeting van twee kleine stukjes Holland in het Suez-kanaal.

P. v. S.

Denk er eens over na, Vriend!!

Ja, wordt er door de Nederlandse jongeren eigenlijk wel eens gedacht, werkelijk GEDACHT over dingen, die de toekomst van onze wereld zullen bepalen? Of geloven we het maar weer zo'n beetje en maken we ons niet druk om al die „hogere politiek“? We zullen eens zien, wat de resultaten waren van een enquête onder de jongeren over de belangrijke vraagstukken van deze tijd. Verschillende vragen werden gesteld met als doel, te onderzoeken, hoe de jongeren over UNO en de Europese Federatie dachten. De Resultaten...?

Werkelijk bedroevend! 20% gaf een antwoord en 80% HAD GEEN MENEEMING!!! Hieruit blijkt dus wel weer, hoe lauw de jeugd momenteel staat tegenover vraagstukken, die hen zelf raken. En maar weer kankeren in de toekomst als het misgaat! Ach ja, het is wel gemakkelijk te kankeren op dingen waarin je je eigenlijk nooit verdiept hebt; alleen is het wel heel erg, dat dit zo langzamerhand uitgroeit tot een KENMERK van ons volk! Men maakt er zich dan maar weer met een Jantje van Leiden van af door te zeggen: „Ik heb er geen tijd voor“ of door te zeggen: „wat interesseer ik mij daar nou voor“.

Zullen we dan nooit loskomen uit dat kleinburgerlijk gedoe van wikken, wegen, oppassen en toezien en meehuilen met alle wolven, die in de bossen plegen te huilen?

Willen wij nog iets bereiken in onze wereld, dan zal er iets moeten gebeuren! ONZE jonge schouders zullen we moeten plaatsen onder alles wat vermolmd en rot is. Begrip moeten wij krijgen voor wat er in de wereld leeft en omgaat. Met andere woorden, wij moeten ons onze taak en roeping bewust worden!

Wij moeten dus breken met onze laksheid voor het wereldgebeuren en onze „laat maar waaien“-mentaliteit.

Als het ons ernst is met onze goede wil, dan zullen we het gebod van de naastenliefde eindelijk na ongeveer twee duizend jaar in de praktijk moeten gaan brengen! Alleen door vriendschap, liefde en recht, kan de wereld in goede banen geleid worden; daarvoor is dus nodig: DE DAAD!

SPINET,

(naar aanleiding van gegevens verstrekt door de Vrienden Society, Postbus 37, Zutphen).

SPINNEKOPJES.

„Für Wehrmacht halbe Preise“.

Wie is de tijd vergeten, dat bovenstaande aankondiging bij de cassa's van alle bioscoop- en andere theaters „prijkte“?

De bezetters, die bovendien hogere soldij genoten, behoeften slechts „halbe Preise“ te betalen voor hun ontspanning.

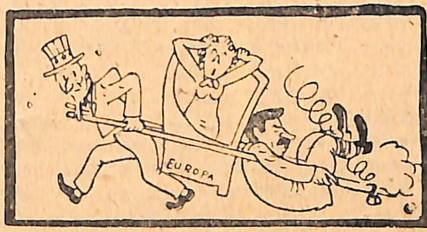
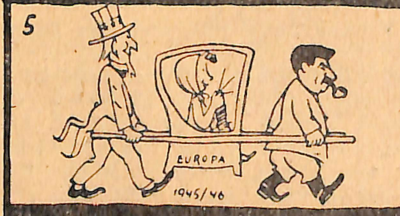
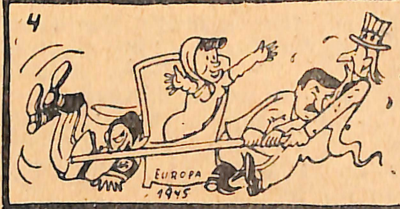
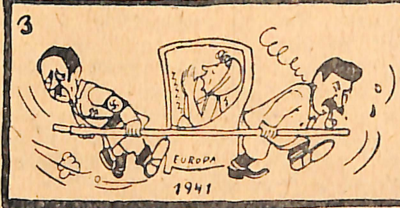
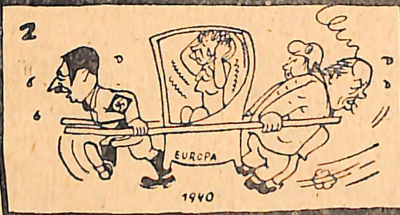
En de Nederlandse soldaat van nu? Hij wordt blijkbaar voor „Vol“ aangezien, (Cadi-sigaren van 27 cts. per stuk!) en moet het volle pond betalen. Hij schijnt geen aanspraak te mogen maken op voorrechten, zoals de bezetters! Wordt het zo langzamerhand niet de hoogste tijd, dat ook de Nederlandse Bioscoopbond dit gaat inzien?

Wij geloven van wel en zien dan ook vol verwachting de aankondiging tegemoet!
„Militairen 50% Reductie“.

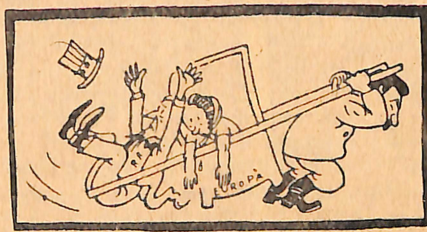
SPINET.

1948

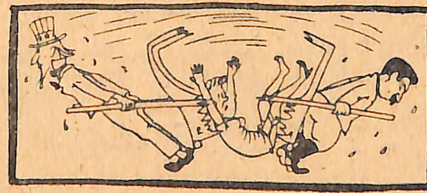
Zó

of zo ...

of zo ?

Lach en Traan

De toneelcriticus, die heel het seizoen door de prestaties ook van de amateurs volgt, en hierdoor als geregeld schouwburgbezoeker in aanraking komt met de dilettanten-gezelschappen uit alle lagen der bevolking, wendt onwillekeurig zijn aandacht ook wel eens naar het publiek. Gelijk ieder beroepsgezelschap zijn eigen publiek heeft, kan men ook bij de dilettantenvoorstellingen een rijke verscheidenheid opmerken. En, gelijk de geregelde gast bij al deze bijeenkomsten een bepaald denkbeeld krijgt omtrent de artistieke betekenis van regisseur en acteurs, taxeert hij allengs eveneens de toeschouwers. Misschien is het voor de lezers van dit maandblad wel eens aardig — en zelfs nuttig ook — een critiek te horen over het amateurpubliek. Want met dit publiek heeft ook de speler rekening te houden.

Evenals van de spelers kan men ook van een „amateur”-publiek spreken in deze zin, dat dit publiek niet zozeer aan de schouwburg gewend is als de toeschouwers, die de beroepsvoorstellingen plegen te bezoeken. Een zekere onwennigheid kan men vaak bij deze mensen bespeuren. Zij komen voor 't merendeel niet voor de kunst, maar het is de gezelligheid, die hen tot donateur heeft gemaakt. De toneelvoorstelling is voor hen een uitje, en zij willen vóór alles geamuseerd worden. Speciaal het „bal na” is de trekpleister voor de jeugd.

Dat dit motief voor ernstige spelers een beletsel kan zijn, ligt voor de hand. De voorzitter van een toneelclub, die haar leden en donateurs trekt uit wat men noemt de „eerste kringen” klaagde mij eens zijn nood, omdat zelfs dit publiek niet te vinden was voor iets anders en beters, dan het oppervlakkige vermaakstuk.

Een tweede bezwaar komt hier in vele gevallen nog bij. Komediespelen moet men leren, maar komedie-zien eveneens. Dit geldt van het toneel evenzeer als van de overige kunsten. Tijdens een concert in een provincie-stadje zat naast me

een man onbedaarlijk te lachen. Hij dacht dat het gebrom van de bas en de hoge tonen van de coloratuur-zangeres grappen waren en dat die mensen daar op het podium voor clown speelden! Dergelijke ervaringen kan men ook bij een schildertijen-tentoonstelling opdoen.

Het duidelijkst komt dit onbegrip aan de dag door het lachen op het verkeerde moment, een waar kruis voor de acteurs van het amateur-toneel.

Een hachelijk oogenblik voor elke amateur-acteur is de omhelzing. Deze wekt steevast hilariteit, ook zelfs wanneer zij onder tragische omstandigheden geschiedt. In een drama moet de zeeman afscheid nemen van zijn vrouw. Er is veel droevigs aan deze scheiding voorafgegaan. En de sentimentele dialoog heeft de toeschouwers tot tranen gebracht. Neuzen worden gesnoten en brillen afgeveegd. Maar daar geeft in hevige ontroering de zeeman zijn vrouw de afscheidskus. Het wordt een lange zoen, want de tocht, die de man gaat ondernemen, wordt gevaarlijk.

En nu stijgt onmiddellijk een geloei op uit de zaal; men brult, men giert van het lachen. Vrouwen werpen elkander knipoojjes van verstandhouding toe en de mannen slaan zich van pret op de dijen. Het is voor de spelers om de boel erbij neer te gooien en het toneel af te lopen van woede!

Vanwaar deze uitbarsting van hilariteit? Het is nog een overblijfsel uit de tijd, waarin men de liefde iets potsierlijks en onwolvogelijks vond. Doch ook een tweede oorzaak verwekt dit euvel. De toeschouwer, die bij de tragedie Klaas, die voor zeeman speelt, en Mietje, die de rol van de vrouw vertolkt, door zijn ontroering vergeten was, wordt eensklaps ontvucht en de zoenende zeeman is nu weer Klaas en de vrouw, die bijna in de omhelzing stikt, is plotseling weer Mietje. Klaas kust Mietje, en O! wat kan die Klaas kussen! Had je dat nou van die stijve Klaas verwacht?! En die brave Mietje! Getrouwd nog wel en moeder van drie kinderen. Die laat zich

door Klaas zomaar zoenen! En ze heeft plezier ook! Nou maar is dat nu niet een gebeurtenis om het uit te gillen en te gieren van emotie?

Een hogere klasse publiek als de vorige gaat de lachers met een „sssst” te lijf en in een nog hogere klasse bedwingt het publiek ook zonder dergelijke aanmaningen zelf de opkomende emotie. Men hoort hier en daar een enkel gilteje, een gemurmel of een kreet, die echter dadelijk verstomt. Doch volkomen stil blijft het bij kussen en omhelzen

bijna nooit in een zaal met amateurbezoekers.

Dat het beroepspersoneel van dit euvel geen last heeft, is hieruit te verklaren, dat het persoonlijke element daar ontbreekt. Men kent die zoenende acteurs en actrices niet uit eigen eigen omgeving en zo wekt hun intimiteit geen sensatie.

We zien dus, dat het euvel „lach en traan” bij het amateurtoneel een grotere rol speelt dan bij het beroeps-toneel.

T. L.

De Verbindingstroepen op Rondreis

De Verbindingstroepen hielden vorige maand een rondreis door ons land. Met recht kan gezegd worden: Er zit schot in bij ons onderdeel. Op initiatief van de Commandant van een van de Brigade-Verbindingsafdelingen, de Kapitein Hylkema, werden een aantal bijeenkomsten georganiseerd met de ouders van de jongens, die deze maand naar Indië vertrekken.

Op 17 Januari ving de rondreis aan langs Amsterdam, Utrecht, Apeldoorn, Assen, Eindhoven en Breda. De opkomst was, dank zij de goede organisatie, geweldig. En dat die organisatie goed in elkaar zat, was te danken aan de samenwerking van allen: officieren, onderofficieren en manschappen, vooral niet te vergeten het werk van de vercijferaars, die dag in, dag uit niets anders gedaan hebben dan adressen schrijven en sorteren. Dit ter inleiding.

En nu de avonden zelf. 't Is natuurlijk niet mogelijk alle bijeenkomsten te schetsen. Laten wij daarom alleen in Amsterdam eens gaan kijken.

De opkomst was verre boven verwachting. Kapitein van Kempen opende deze bijeenkomst met alle aanwezigen van harte welkom te heten. Tot de aan-

wezigen behoorden, naast de ouders, eveneens de Kolonel Marlet, de Majoor Mulder en de aalmoezenier en veldprediker uit Utrecht.

Na deze korte inleiding was het woord aan Kapitein Hylkema, die een overzicht gaf van het werk, dat de jongens van de Verbindingsdienst in Indië verrichten. Hij vergeleek het werk van de Verbindingsdienst met dat van de P.T.T. in Holland. Daarna gaf hij een opsomming van het personeel, dat we bij een Brigade Verbindingsafdeling vinden, en vertelde een en ander over de werktijden.

„In Holland zijn we gelegerd in kazernes, maar in Indië in huizen”. Dat betekent, druk werk voor de sergeant van de week!

Hierna was de beurt aan de Majoor Ds. Siezen, de veldprediker van den Haag, die zich richtte tot de ouders en verloofden. „Laat Uw zoon of verloofde rustig naar Indië vertrekken, hij zal als man terugkomen, beter en ruimer van inzicht. En wat betreft het zedelijk peil van de troepen in Indië, dat is heus niet slechter dan in Holland. Voor hen, die achterblijven: Vergeet onze jongens niet. Schrijf veel brieven! En voor onze

mannen: Sta sterk in je geloof, stel je veilig in de handen van God, vertrouw op Hem!

De aalmoezenier Cools, die enige tijd in Indië is geweest en op troepenschen heeft gewerkt, begon met te zeggen: „Ik feliciteer alle jongens, die in militaire dienst gaan, want ze komen er als kerel uit terug. Dan pas blijkt, wat voor waarde Uw opvoeding heeft gehad”.

Ook hij wees erop, dat het van groot belang is veel brieven te schrijven. „Schrijf vooral over alledaagse dingen, knip stukjes uit de krant, stuur foto's op. Vergeet ze niet! Bid voor hen, dat ze God nooit loslaten, maar sterk staan in het geloof.”

Met deze bezielende woorden besloot de aalmoezenier Cools zijn toespraak.

Na deze geestelijke „injectie” was het woord aan de Overste Stadius-Muller, die een zuiver militair praatje hield, over het waarom en waarvoor onze jongens eigenlijk naar Indië gaan. „Niet om te onderdrukken, dat is een grove leugen, maar om hun plicht te doen: Indië weer op de been te helpen en het normale leven te herstellen. In de Japanse tijd zijn er korpsen opgericht, bestaande uit jongens van 14 tot 18 jaar, driemaal erger dan het Duitse Hitlerjeugd. Zij beroofden en terroriseerden de bevolking. Millioenen stierven van honger en gebrek. De mensen zijn uitgeput en bezitten geen vrijheidszin meer. En om die mensen te helpen gaan onze jongens naar Indië.

Je komt in een vreemd, maar prachtig land. Jullie vormen daar een jongemannen-gemeenschap. Je moet vaak zelf voor vertier zorgen, dus neem je muziekinstrumenten mee. Eén jongen met een gitaar houdt soms alle anderen een hele avond bezig.

Je krijgt meer verantwoordelijkheidsgevoel, je moet vaak snel een beslissing kunnen nemen, je wil wordt gestaald.

Wat in Indië van heel veel belang is, is het werk van de veldpredikers en de aalmoezeniers. Ik neem mijn petje voor ze af. We kunnen ze daarvoor niet dankbaar genoeg zijn.”

Na deze kernachtige toespraak werden twee films vertoond: over het werk van de soldaten in Indië en over het Rode Kruis.

Tot slot sprak de Kolonel Marlet nog een enkel woord. Hij zei, dat het organiseren van deze bijeenkomsten een prachtig werk was en dankte de initiatiefnemers en de werkers achter de schermen voor hun medewerking.

„Dit goede voorbeeld verdient zeker navolging!”

Na dit officiële gedeelte waren de ouders in de gelegenheid kennis te maken met de Commandanten van hun zoons.

Dit was dan Amsterdam. En ook de andere bijeenkomsten waren een succes. In Apeldoorn was de Overste Lanen onder de aanwezigen en in Breda was het de Overste van Waegeningh, die in het slotwoord er de nadruk op legde, dat de ouders trots mochten zijn, dat hun zoon naar Indië gaat, dat daaruit blijkt, dat hij een gezonde Hollandse jongen is, die voor zijn taak is berekend.

Al met al kunnen de organisatoren tevreden zijn met het resultaat, en we hopen, dat andere onderdelen, die naar Indië vertrekken, dit voorbeeld zullen navolgen.

Want op deze manier kunnen alle Nederlanders doordrongen worden van de noodzakelijkheid, dat onze jongens naar Indië gaan, en meer waardering krijgen voor het prachtige werk, dat zij daar doen.

W. v. d. E.

Niet het vele is goed

Maar het goede is veel

(Chinese wijsheid)

In de kazerne . . .

en in het gezin, 't Is overal . . . „de SPIN”

UITSLAG VAN ONZE ABONNEMENTSWEDSTRIJD:

Eén van onze medewerkers heeft kans gezien alleen in de maand November ruim 60 abonnees voor DE SPIN te winnen, zodat hij zonder twijfel in aanmerking kwam voor de gratis rondvlucht deze man was echter de volgende mening toegedaan: „Ik sta mijn rondvlucht liever af aan Nummer 2 op de lijst van abonné-wervers, n.l. de Vaandrig Lindenbergh, uit Bergen op Zoom, daar hij op een veel grotere afstand van de Redactie en Administratie, dus in een omgeving waar onze SPIN een nog niet zo'n grote populariteit geniet, kans heeft gezien meer dan 20 abonnees te winnen!”

Lezeressen en Lezers! Laten dergelijke voorbeelden voldoende zijn om U er toe te brengen, abonnees voor de SPIN te werven!!!

Naar aanleiding van een beschouwing over Jazz in ons December-nummer ontvingen wij nog het hiernavolgende vlotte artikel, dat wij onze lezeressen en lezers opdienen:

U weet er al veel van: van Jazz bedoel ik. De kranten zijn er nogal eens mee gevuld: Jazz-feesten, swing-nights, te veel om onder woorden te brengen.

U kent persé ook: allerlei begrippen van Duke Ellington tot de Ramblers toe. Alles onder het hoofd: Jazz.

Natuurlijk zeggen ze U, de nuchtere Hollander, vrij weinig of misschien wel niets. Het woordje Jazz of swing wordt in vele gevallen gebruikt voor alles wat veel leven maakt en enigszins onbenullig is (althans lijkt). Eigenaardig, vindt U zelf niet?

En dan zijn er maar weinigen, die zich de moeite getroosten om eens iets van dit onderwerp te weten. En geen wonder: deze vreemde tak van muziek wordt nog steeds hetzelfde beoordeeld, als b.v. de muziek van een Wagner een goede 50 jaar geleden. Wat zei men toen van die nieuwe ster: „Dat is geen componist, maar een prutser. Zijn muziek is beslist iets waanzinnigs”. Kijkt U nu eens naar de volle zalen, die een Wagner-voorstelling trekt.

Daarmee wil ik niet beweren, dat de Jazz over een 50 jaar wel in de algemene belangstelling zal staan. Dat zal alleen de historie bewijzen. Zeker is wel, dat de Jazz eenzelfde plaats inneemt in de muziekwereld als de composities van een Picasso en een van Gogh in de schilderswereld. Het is nog allemaal te nieuw, te vreemd en excentriek. U ziet het bekende spreekwoord weer: Wat de boer niet kent, dat eet de goede man niet.

Laten we eerst even aantonen, dat niet alle Jazz Jazz is. Dat er dus in dit vak een klasseverdeling is te maken.

Dan komen we globaal tot de volgende schakeringen:

Jazz-, Dans-, Show- en Amusements-muziek.

Dat sommige bands verschillende „soorten” spelen, sluit niet uit, dat er inderdaad verschillende schakeringen bestaan.

Neem nu eens een orkest als de Ramblers. Ongetwijfeld spelen zij goede dans-, show- en amusements-muziek, maar Jazz heb ik hen nog nooit horen spelen.

U hebt wel gehoord van Charley Kunz? Zuivere dansmuziek, niets meer. En denkt U eens aan de laatste Amerikaanse showfilm: „Two girls and a sailor” met o.a. het orkest van Harry James; hij speelt hier met zijn orkest alleen show- en dansmuziek. De Jazz raakt hij niet aan, alhoewel deze Harry James zijn carrière begonnen is als Jazztrompettist.

Trouwens, veel Jazzmusici leggen zich toe op show- en dansmuziek, alleen al omdat dit meer rendabel is. Daar komt nog bij, dat er op Jazzmuziek ook te dansen is.

De Jazz wordt nog steeds weinig gewaardeerd en alleen voor de mensen aan de „top” is er een broodwinning uit te halen.

Nu, wat is dan eigenlijk Jazz. Het blijkt wel, dat het erg moeilijk is om een soort definitie te geven.

Daar komt bij, dat de groten op dit gebied ook nog niet eenzelfde mening hebben. In het „Yearbook of Jazz”, een uitgave van Esquire, schrijft Gene Krups, Jazzdrummer Number I, over George Gershwin: Zijn muziek is zuiver symphonisch. Dat het iets met Jazz heeft uit te staan is beslist onwaar, terwijl een Louis Armstrong in hetzelfde blad beweert, dat Gershwin gerekend moet worden tot één van die unieke mensen, die Jazz en symphonie kunnen verenigen tot een harmonieus geheel, die dan ook „symphonische Jazz” genoemd wordt.

Twee mensen, die het weten kunnen.....

Dat ik hier als leek „eventjes” een definitie zal gaan geven, wat Jazz eigenlijk wel betekent, is natuurlijk uitgesloten. Wel wil ik er datgene over vertellen, wat ik ervan weet.

Tot de volgende keer.

D. D.

Heeft U zojuist een „kat” gehad?

Zoek dan troost bij „de Spin”

Disinih-la-Poesat Radio Rismi Indonesia

Dit is de „call” van de republikeinse zender YHN en betekent ongeveer: „Hier de Indonesische radio-omroep”. Vermoedelijk is het Djokja (poesat = centrum). De werktijden zijn 11.30—2.30, terwijl de frequenties pl.m. 11 Mp/s is (27.3 m).

De hierna genoemde zenders van Radio Batavia werken met gerichte antennesystemen.

PMA op 19.345 Mp/s (15.5 m),
PLA op 18.6 Mp/s (16.13 m),
YDC op 15.145 Mp/s (19.8 m) en
11.44 Mp/s (26.22 m).

In de Nederlandse taal vinden dagelijks uitzendingen plaats op 15.145 en 11.44 Mp/s van 13.30—15.30 en 18.00—19.00.

Over dezelfde zenders inheemse programma's, dagelijks van 1.30—4.30, 6.30—9.30, 14.30—17.25. Ook een Engelse uitzending van 17.30—18.00.

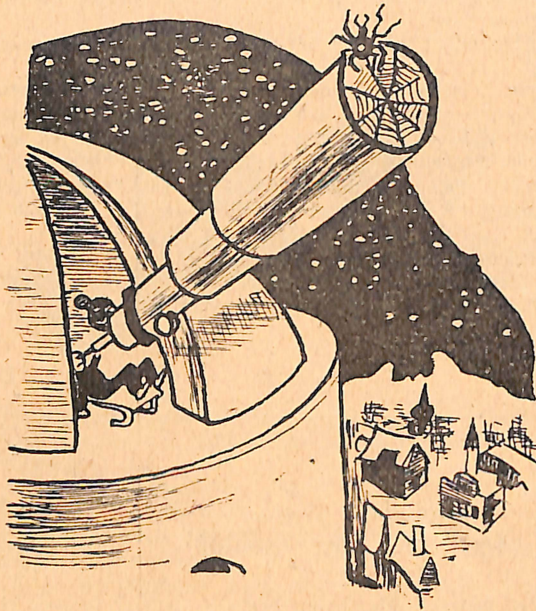
Over de zenders PMA 19.345 en PLA 18.6 Mp/s bovendien nog dagelijks een Engels programma van 19.45—20.00.

De zender Radio Makassar op 9.365 Mp/s (32 m) is op Maandag, Woensdag en Vrijdag na 16.00 in de lucht.

Ook Borneo heeft eigen uitzending over de zender Pontianak op 6.65 Mp/s (45 m).

West-Indië meldt zich met de „Prinses Juliana-zender” te Willemstad (Curaçao) op 7.25 Mp/s (41.38 m) iedere nacht tussen 2—3.30 (keihard).

Uit: Radio Bulletin.

ZIE JE NU WEL, DAT...
ER EEN UITGEBREID
WEGENNET
OP MARS
IS!

ASTROLOGIE (I)

Wanneer in gezelschap de astrologie ¹⁾ ter sprake komt, blijkt dikwijls de één geestdriftig voorstander, de ander overtuigd tegenstander te zijn. Het merendeel der aanwezigen heeft echter geen eigen mening en laat zich dan ook gauw beïnvloeden door het geheimzinnige dat het onderwerp omgeeft. Toch is er niet een speciale studie nodig om deze mist van geheimzinnigheid te doorbreken; een zich op de hoogte stellen van de oorsprong der astrologie, van haar geschiedenis en haar wezen, alsmede een nuchtere instelling t.o.v. wereld en leven zijn voldoende om een verantwoord standpunt in te nemen.

Ik wil trachten deze zojuist omschreven taak hier in enkele artikeltjes te volbrengen; wie dan ook enkel z'n nieuwsgierigheid en niet z'n weetgierigheid wil bevredigen zal door wat volgt teleurgesteld worden.

In dit artikel zal ik iets vertellen over de astrologie zoals die werd beoefend door Sumeriërs en Babyloniërs, haar samenhang met de wereld- en levensbeschouwing van die volken. In een volgend artikel komen dan de astrologische ideeën in de Griekse periode en in de gedachtenwereld van het middeleeuwse Christendom ter sprake.

Tenslotte volgt een kritische beschouwing over — en een onderzoek naar het waarheidsgehalte van de astrologie, met ons moderne wereldbeeld als uitgangspunt.

Vanzelfsprekend zal het niet mogelijk zijn U breedvoerig in de verschillende genceemde wereldbeelden in te leiden; ik zal slechts hier en daar enkele punten aanstippen die enig idee van het wezen der astrologie geven en waarvan de kennis voor ons einddoel — de kritiek — noodzakelijk is.

Over het leven en denken der bewoners van de Beneden-Mesopotamische vlakte in de oudheid staat een overvloed van gegevens uit een tijdruimte van meer dan vierduizend jaar voor het begin van onze jaartelling ter beschikking. Door opgravingen werd onze kennis van de geestesgeschiedenis der mensheid verbudd. Deze opgravingen begonnen in de tweede helft van de vorige eeuw en gaan nog steeds door. De kleitafels die men vindt zijn beschreven met het z.g. spijkerschrift. Zij zijn het in hoofdzaak, die ons kennis omtrent het leven en denken van deze oude volken verschaffen.

Ongeveer 3000 v. Chr. drongen de Sumeriërs vanuit het noorden de vlakte van Mesopotamië binnen. Met hen begint voor ons de historie, van nu af zijn de lijsten der verschillende elkaar opvolgende koningen betrouwbaar en zogoed als volledig en worden ook de schriftelijke gegevens hoe langer hoe talrijker.

De Sumeriërs waren het volk der orde en symmetrie.

Orde en veiligheid tegen de omringende machten van wanorde in chaos: dat was hun wachtwoord, niet alleen op het terrein van hun staatkundig en sociaal leven, maar ook op dat van hun godsdienst, hun wetenschap en hun wereldbeschouwing.

Rust, veiligheid, harmonie: dat was ook de grondslag van de correspondentie-gedachte der oude Sumeriërs en hun opvolgers, de Babyloniërs. Dit is de overtuiging, dat het hemelse zijn tegenhanger, zijn spiegelbeeld heeft in het aardse, dat dus de hemel met zijn godenwereld even gelijkmatig en symmetrisch ingedeeld is als de aarde met haar mensen. Maar evenals de mensen zijn ook de goden bedreigd door duistere machten, die de orde verstoren. Wereldschepping en wereldorde zijn identiek. Buiten de geordende wereld (in de zin van het Griekse woord *Kosmōs*) dreigt de chaos, hoezeer door de wereldorde in bedwang gehouden. Hetgeen boven aan de hemel is, is ook beneden op de aarde. De aarde en het aardse gebeuren zijn de tegenhangers in het klein van het hemelgewelf en van het hemelse gebeu-

ren. De Mikrokosmos of de kleinere aardse wereld is het tegenbeeld van het grote heelal, de Makrokosmos. Deze z.g. correspondentie was niet slechts beeldspraak of zinnebeeld. Integendeel, de oude volken hadden een diep besef van het onderlinge verband van de dingen en de grote innerlijke eenheid van een heelal, dat nog zoveel eenvoudiger en kleiner gedacht was dan het onze. Men dacht zich dat heelal naar analogie van een bouwwerk met drie verdiepingen. Van een wijsgerige beredenering of formulering van denkbeelden als de harmonie van de kosmos of de kringloop der aeonen (eewuwigheid) was bij de oude Sumeriërs nog geen sprake. Deze gedachten werden door hen niet in de theorie uitgewerkt en te boek gesteld, maar intuïtief gevoeld, en wel naar analogie van het aardse leven. Zoals men op aarde een zich steeds herhalende wisseling der jaargetijden zag, zo zag men boven zich een periodieke beweging der hemellichamen.

Zo kreeg het leven hier op aarde ténslotte zijn weerspiegeling in het grote plaatwerk daarboven aan de hemel; het was als het ware boven de kring van aardse vergankelijkheid tot eeuwigheids-waarde verheven. En dan lag het voor de hand de gang van zaken om te keren en het hemelse te beschouwen als het primaire en het aardse als de weerspiegeling van dit eeuwige gebeuren.

De Sumeriërs zijn kort na de 20. eeuw v. Chr. uitgestorven. Hun taal bleef echter nog eeuwen lang de heilige taal van de eredienst en van de wetenschap en hun godsdienst bleef de grondslag, die nooit bewust werd gewijzigd. Sedert de koning Hammurabi omstreeks 1925 v. Chr. zijn stad Babylon tot hoofdstad en de stadgod van Babylon Marduk tot Oppergod had gemaakt, noemen wij de bevolking der oude landen Sumer en Akkad *Babyloniërs*.

Voor de Babyloniër was de godsdienst niet alleen een stuk van zijn leven, maar zijn gehele leven hangt in alles met den godsdienst samen. Zijn zitten en opstaan, eten en drinken, zwijgen en spreken, reizen en handelen: alles hangt samen met de Godsdienst, omdat de wereld der buitenmenselijke machten altijd en overal

rondom hem is en altijd en overal in zijn leven kan ingrijpen tot schade en geluk.

De godsdienst is ook voor de Babyloniërs in de eerste plaats astraal (met de sterren samenhangend). De zon, de maan en de sterren zijn de vertegenwoordigers van het goddelijke, zijn de grote goden zelf, de leidlieden in de kosmische harmonie. Men onderscheidt als belangrijkste goden twee drietallen, waaromheen de anderen gegroepeerd kunnen worden.

Het eerste (kosmische) drietal is dat van hemel, aarde en waterdiepte. Het tweede (astrale) drietal dat van zon, maan en planeet²⁾ venus. De maangod Sin was van dit laatste drietal de voornaamste. In talrijke hymnen en gebeden wordt Sin geprezen als de vorst en heer onder de goden, „vrucht die zichzelf vernieuwt, moederschoot die alles baart“; de vriendelijke en, naast Ea, Marduk en Nebo de meest beminde onder de goden.

Ook de zonnegod Sjamasj is alles behalve de de vijand van de mensen. Hij is de rechter, die recht en gerechtigheid handhaaft, de wetten geeft en de zonde straft. Sjamasj is de god die alles ziet en alles te weten komt op zijn dagelijkse tocht langs de hemel. Hij is de god, die de orakels geeft, de beschermgod der waarzeggers. Maar hij is tevens de god, die iedere avond tussen de twee bergen in het westen afdaalt naar het dodenrijk en die in de boven en onderwereld de rechtspleging en de gerechtigheid handhaaft.

De derde godheid van het astrale drietal is Ishtar.

Haar naam, die overeenkomt met die van Astarte der Westelijke Semieten, werd de soortnaam voor godin in het algemeen. Zij is de dochter van Sin en werd in Assyrië als de grote godin van oorlog en strijd vereerd in de drie belangrijke steden; Assur, Ninevé en Arbela. De dubbele rol is opmerkelijk: liefde en wellust naast veldslag en overwinning. Het eerste (liefde en wellust) is een Sumerische erfenis, die bij gelegenheid gehekelend en afgekeurd werd. Ter verklaring dient ook de dubbele rol van haar planeet. Dat n.l. de morgenster dezelfde is als de avondster was reeds

vroeg bekend; terwijl de morgenster als het oorlogsgesternte beschouwd werd, was de avondster de ster van de minnedrift en koestering. Zo wordt Ishtar aan de ene zijde vaak afgebeeld als de moeder en aan de andere zijde als heldin en koningin.

Het zou ons veel te ver voeren alle verschijnselen na te gaan waaraan invloed toegekend werd op het lot van het land, het volk en de koning. Meestal ligt de reden waarom een bepaald hemelverschijnsel een bepaalde invloed op aarde had in het duister; van enkele is het begrijpelijk. B.v. wanneer het sterrebeeld van de vissen zwak licht geeft zal daaronder de visstand leiden; wanneer Mars het sterrebeeld Schorpioen nadert, zal de Koning aan een schorpioensteek sterven, wanneer daarentegen Venus lang zichtbaar is zal hij een lang leven hebben.

Talrijk zijn de waarnemingen over het licht der sterren: de witte of gele, rode of zwartachtige glans bij het opkomen; of het licht ervan zwak of sterk is, of ze als een fakkelt of als een vuur schijnen te branden; of het zonlicht na haar opgang toeneemt en of 's middags zonnevlekken waarneembaar zijn. Alles heeft z'n betekenis en werkt in op het aardse gebeuren.

Voorts is van belang de hemel in de buurt van de zon, de wolkenbanken en de kleur der wolken bij zonsopkomst en ondergang. Natuurlijk was een zonsverduistering een zeer belangrijk feit en men sloeg acht op de tijd van het jaar waarin ze plaats had, de dag van de maand, de stand der planeten. Daarbij was men dikwijls nog niet in staat onderscheid te maken tussen atmosferische en astronomische verduisteringen.

Hier volgen een paar voorbeelden van voorspellingen, zoals die op kleitafeltjes aangetroffen zijn:

„Wanneer op 14 Sivan (Mei/Juni) een maansverduistering plaats vindt en de vierde wind (d.w.z. Oostenwind) waait, zal er vijandschap zijn; er zullen doden zijn.“

En; „Wanneer de zon op de eerste Nisan bij opkomst rood als een fakkelt is, witte wolkjes van haar opstijgen en Oostenwind waait, dan zal op de 28e of

29e van de maand een zonsverduistering optreden, de Koning zal nog in deze maand sterven en zijn zoon de troon bestijgen".

We zien hieruit dat de voorspellingen op het volk of de Koning betrekking hadden; in astrologische werken is nauwelijks een spoor van berekening van het lot van een willekeurig persoon te vinden. We weten echter uit griekse geschriften, dat dit wel reeds in de 4de eeuw v. Chr. plaats vond.

De namen van de sterrebeelden van de dierenriem zijn van de Babyloniërs afkomstig. Zij staan weer in verband met belangrijke aardse verschijnselen als vruchtbaarheid, leven en sterven. Ook het getal van de vijf destijds bekende planeten had z'n astrologische betekenis. Met zon en maan vormen zij een zevental; de heiligheid van het getal zeven bij oude volken is algemeen bekend. De bekende torens van Babel bestonden daarom uit vijf of zeven op elkaar liggende étages. Het waren kunstmatige bergen in de vlakke, waarop volgens kosmologische voorstellingen de hemel rust en waarlangs de hemelse goden bij gelegenheid van hun feesten uit de hemel neerdalen en weer opstijgen.

Behalve uit sterren en planeten voorspelden de „zieners" zeer veel uit de lever en de ingewanden der offerdieren.

Want geen schaapslever is aan de andere gelijk en de lever werd — als het edelste lichaamsdeel naast het hart en de nieren — beschouwd als een afbeelding van de kosmos.

De wetenschap heeft veel aan al deze praktijken te danken gehad. Door het nauwkeurig onderzoek van ingewanden en levers der ontelbare offerdieren konden anatomie en geneeskunde spoedig een hoge trap bereiken. Dit geldt ook van de andere vormen der voortekens, die men letterlijk overal in de buitenwereld meende te vinden. Men onderzocht, men deed waarnemingen, men combineerde de kleinste bijzonderheden met een liefde en toewijding, die de beste voorbereiding geweest is voor de abstracte wetenschap. Het duidelijkst is dit wellicht bij de *astrologie*.

De overtuiging van de grote harmonie van het hemelse en het aardse gebeuren was een grootse gedachte. Men verzamelde de feiten, men nam de sterrenhemel waar, en reeds in de laatste eeuwen voor Christus bloeide in de aloude stad Uruk de wetenschap der *astronomie*.

—o—

Bronnen: „De Godsdiensten der Wereld" Boll. „Sternglaube und Sterndeutung".

1) Astrologie is het geloof dat uit de stand en de loop der sterren de toekomst voorspeld kan worden. Speciaal de stand der sterren op het tijdstip van de geboorte is hiervoor van belang.

Astronomie daarentegen is de wetenschap die sterren tot haar voorwerp van onderzoek heeft. Onderzocht worden o.a. de scheikundige en, natuurkundige eigenschappen, de bewegingen, afstanden en wetmatigheden.

2) Planeten zijn hemellichamen — zoals de aarde — die zelf geen licht uitstralen, om de zon lopen en door haar belicht worden. Daardoor doen zij zich aan het blote oog als sterren voor.

Men kent negen planeten, in volgorde van de zonsafstand: Mercurius, Venus, Aarde, Mars, Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus en Pluto. Uranus werd in 1781, Neptunus in 1846, Pluto in 1930 ontdekt. De andere zes zijn met het blote oog zichtbaar. Daar de Babyloniërs en Grieken de aarde niet als planeet beschouwden, kenden zij er dus vijf.

HIJ IS SPINNIJDIG!

DE SPIN was al uitverkocht!
Dit kunt U voorkomen, door ..
een abonnement te nemen

Schaakrubriek

Goed nieuws voor de schaakliefhebbers!

Onze SPIN heeft nu ook een eigen schaakrubriek. Een inleidend woord over het schaakspel kan heel kort zijn, immers: goede wijn behoeft geen krans. Het schaakspel wordt wel eens de Koningin der spelen genoemd. Er is inderdaad geen spel aan te wijzen, dat zo internationaal is, en zulk een lange geschiedenis heeft. Eén van de grote voordelen bij dit, bij uitstek zo sportieve spel, is wel het ontbreken van de geluksfactor; de strijdende partijen beginnen hier altijd met volkomen gelijke kansen.

Over de juiste ouderdom en oorsprong ervan is echter niet veel met zekerheid bekend. Wel weten we, dat het heel oud is, en dat het al enige eeuwen voor het begin van onze jaartelling beoefend werd in de Oosterse landen, zij het in sterk afwijkende vorm.

De heden ten dage gebruikte spelregels schijnen het eerst voor te komen in Arabië, waar men destijds (ong. 500 jr. na Christus) een notatie gebruikte, zodat verscheidene partijen uit deze periode van de schaak-oertijd voor het nageslacht bewaard zijn gebleven. Uit deze partijen blijkt, welk een enorme ontwikkeling de tactiek van het schaakspel heeft gekend. Maar hierop kom ik later terug.

Tot zover deze korte inleiding, welke echter niet compleet zou zijn, zonder een woord tot de niet-schakers onder jullie. Ik zou hen willen toeroepen: Er moet meer en meer geschaakt worden! Het spel is niet moeilijk om te leren, en het zal je veel genoegen en veel voldoening verschaffen.

Nu iets over de indeling van deze rubriek. Het ligt in mijn bedoeling deze in drie delen te splitsen, waarbij we in het oog moeten houden, dat in verband met de plaatsruimte, deze delen betrekkelijk kort moeten zijn.

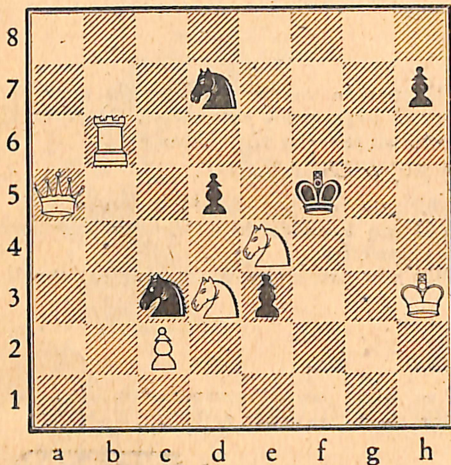
In het eerste gedeelte zullen eventuele vragen op schaak-gebied beantwoord worden, en mededelingen worden opgenomen. In het tweede gedeelte zal een korte bespreking van een interessante partij van een of andere schaakgrootheid gegeven worden. Ik denk hierbij voornamelijk aan de deelnemers aan het aanstaande schaaktournooi om het wereldkampioenschap. Voor de volgende maand heb ik hiervoor op het programma staan een partij tussen de beide Amerikaanse meesters Reschewski en Fine, waarvan Fine algemeen als een ernstig kandidaat voor de wereldtitel beschouwd wordt.

Het derde gedeelte zal dan uit een of twee probleemstellingen bestaan, die opgelost moeten worden en waaraan een wedstrijd met prijzen verbonden wordt.

Door aan onderstaande woorden een letter toe te voegen en de letters om te zetten, ontstaan nieuwe woorden. De toegevoegde letters vormen een slagzin, zowel voor U als voor de Redactie:

Rots,	Lied,
Trog,	Teil,
Niet,	Rest,
Room,	Reis,
Rank,	Rook,
Last,	Pols,
Deeg,	Riem,
Vlek,	Teer,
Klas,	Reden,
	Ode.

Hier volgt alvast een oefenprobleemje (overgenomen uit de „Schaakwereld’), een zgn. drie-zet, wat dus betekent, dat wit begint en zwart mat zet op de derde zet. Opstelling der stukken:
 Wit: Kh3, Da5, Tb6, Pd3, Pe4, c2
 Zwart: Kf5, Pc3, Pd7, d5, e3. h7.
 Oplossingen zenden aan PAT, Redactie de Spin. Richt ook vragen en dergelijke aan dit adres, maar stuur ze voor de 25ste van elke maand in.
 Voor schaakproblemen, interessante partijen, voorstellen en opbouwende kritiek houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

De hult sei tege me: „Peter, seit ie, nou je Verbindingsman ben 'kaj je met iedereen verbinding kraige..... Ja - was dat es waar!

PUZZLE-RUBRIEK:

Ditmaal een dubbele prijsvraag. Lost U één van van de twee puzzels goed op, dan hebt U al een kans op de prijs; stuurt U twee goede oplossingen, dan hebt U een dubbele kans om het spannende boek te winnen van Guy Gibson:

IN ZOEKLIJCHT EN AFWEERGESCHUT.

Dus..... doet U best!!! En vergeet de prijsvraag-bon niet in te sluiten!

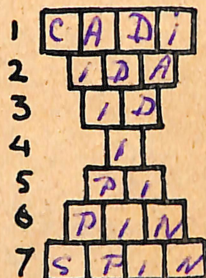
De rebus uit ons Januari-nummer kunt U nog inzenden tot 1 Maart! Voor onze abonnees in Indië is de volgende regeling getroffen:

Als U binnen 14 dagen, nadat U de SPIN hebt ontvangen, de oplossingen inzendt, hebt U kans deze boeken te winnen.

PUZZLE 1:

Neem van het eerste woord 1 letter af en vorm van de overgebleven letters het tweede woord; ga zo door tot 4 en tel dan steeds een letter er bij op.

1. Cantine
2. meisjesnaam
3. idem (afk.)
4. klinker
5. Griekse letter
6. onderdeelje v. e. bren
7. bekend maandblad.

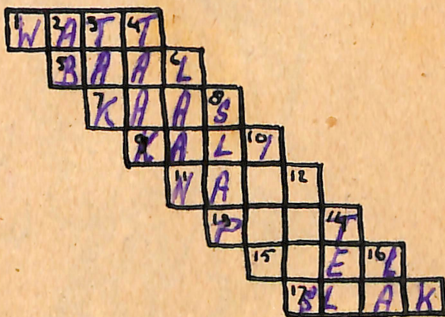
PUZZLE 2:

Horizontaal:

1. eenheid van electr. energie
5. grote zak
7. eet je op brood
9. rivier (maleis)
11. Nationaal Socialist
13. deel
15. onderste deel van een schip
17. langzaam dier

Verticaal:

2. jongensnaam
3. deel van een boom
4. opdracht
6. weg met bomen
8. niet stijf
10. jongensnaam (Oud-test.)
12. bloem
14. moment
16. opbergruimte in een tafel.

Wij doen ons best om de Spin
te laten „spinnen“

Doet gij Uw best om de Spin te laten „lopen“

Kent U haar ?

En wilt U haar vergroot hebben?

Ik teken voor U elke foto in elke
gewenste grootte

KOM EENS KIJKEN BIJ A. DEHUE 2e Cie Klasse 8 R.T.

J. v. d. Vet

VAN SWIETENSTRAAT 131
DEN HAAG

(bij Laan van Meerdervoort 186)

Militaire Borduurwerken

voor Zee-, Lucht- en Landmacht

KADI-SHOP

Uniform - Uitmonstering

*Grootst gesorteerde speciaal-zaak
in Utrecht*

*Verzending door geheel
Nederland aan ieder onderdeel*

H. H. 'T END

**Oudegracht 191 Telef. 19295
UTRECHT**

Ingevolge verwerkingsvergunning B.P.P. nummer 187 verschijnt deze uitgave 1 maal per maand en is de omvang van dit nummer 24 pagina's
Papierformaat 13.5 bij 20.5 c.M.

PRIJSVRAAG BON

Voorwaarde voor deelname aan de Puzzles, die zich op
pagina 20 bevinden, dat U deze bon uitknipt en bij
Uw inzending sluit

Ondergetekende

Straat

Woonplaats

geeft hierbij op als abonné van „De Spin”:

naam

rang

legerno.

.....

.....

.....

.....

(volledig militair adres)

Het abonnementsgeld bedraagt f 3.00 voor een heel jaar, en kan gestort worden op girorekening 411404 t.n.v.:

Maandblad „De Spin”

Nieuwe Alexander-kazerne

's-Gravenhage

Voor de verzending zorgen wij.